

VOKSNE KVINDER MED ADHD

Danmark halter bagud

Der er alt for lidt viden i Danmark, når det gælder indsatsen over for voksne kvinder med ADHD – det er det rene Vilde Vesten, siger ADHD-coach

Af Birgitte Ramsøe Thomsen, redaktionen@sl.dk
Foto: Joachim Ladefoged

Hvordan kan det være, at Louise skulle være 20 år, før hun fik en ADHD-diagnose? Og hvordan kan det være, at mange unge og voksne kvinder først sent eller måske aldrig får diagnosen – og dermed ikke får den støtte og hjælp, de har brug for?

Som omtalt i temaet om voksne kvinder med ADHD i Socialpædagogen nr. 2/2011, går mange voksne kvinder rundt med udiagnosticeret ADHD, fordi de ikke i barn- og ungdommen stikker ud som drengene og de unge mænd. De er ikke udadreagerende i samme omfang, og ofte bliver ADHD-diagnosen først stillet, når de får børn med

lidelsen, eller når de bliver behandlet for andre psykiske lidelser eller misbrug.

Meget tyder på, at kompetenceniveauet i Danmark med hensyn til fokus, viden og støtte til voksne kvinder med ADHD er lavere end i de lande, vi normalt sammenligner os med.

– Vi er bagud og området er i sin vorden i Danmark. Vi kan for eksempel måle os på, at Danmark generelt mangler *guidelines* for behandling på voksenområdet, siger Flemming Tived, der er overlæge ved Psykiatrisk Center Glostrup.

Han er også en del af en national ADHD-følgegruppe, som følger udviklingen i socialvæsnets og underviser som en del af det landsdækkende opsporingsprojekt. Servicestyrelsen har sat i gang, hos kommunale medarbejdere i de tre kommuner (se tekstboks).

Det vilde vesten

Charlotte Hjorth, som er en af Danmarks få ADHD-coaches og selv uddannet i USA, anslår, at Danmark er omkring 10 år bagud for USA når det gælder kvinders ADHD, men også bagud i forhold til for eksempel Sverige.

– Der er ikke ret meget viden og faglighed i Danmark på dette område. Kun et mindretal af psykiatere er dygtige nok til at diagnosticere og medicinere. Det er slet ikke nok til at dække behovet, så det er det rene Vilde Vesten, siger hun.

Der er generel enighed om, at manglen på psykiatere og ventetid på udredning er en væsentlig flaskehals i forhold til opsporing af ADHD. Kritikerne peger dog også på, at både distriktspsykiatri og hospitalspsykiatri, som er i kontakt med mange mennesker med potentielle diagnoser, har været fodslæbende.

– Der er først begyndt at komme opmærksomhed om voksne kvinder og ADHD inden for de seneste to år. Kompetencerne kommer fra udlandet, for der er ikke nok fagpersonale herhjemme, der arbejder og har erfaring med det. Problemet er, at der kun findes meget lidt undervisning i det på uddannelserne. I speciallægeuddannelsen i

Projekt skal samle erfaringer

I 2009 startede et nyt projekt forankret i Servicestyrelsen, der skal samle viden om, hvordan man organiserer indsatsen og bedst kompenserer og støtter målgruppen. Den viden skal både ud til politikere og administratorer samt sagsbehandlere, ledere og medarbejdere inden for det sociale arbejde.

Der er afsat 26 millioner kroner til formålet i perioden 2009-2012.

Formålet med den samlede indsats er, at borgere med ADHD får en mere målrettet støtte og compensation for deres funktionsnedsættelse, så risikoen for andre problemer, som for eksempel misbrug, kriminalitet og andre alvorlige sociale vanskeligheder, reduceres mærkbart.

Læs mere om projektet på www.servicestyrelsen.dk/adhd

Det er dejligt, at socialvæsenet i den grad opruster på området, og det skal det have ros for, for der er meget at hente. Socialvæsenet er faktisk bedre til at tage den her lidelse ind, end sundhedsvæsenet er

Flemming Tived, overlæge, Psykiatrisk Center Glostrup

psykiatri har ADHD hidtil ikke været en del af uddannelsen. På psykologuddannelsen har man haft et kvarter, og på pædagog- og lærerstudierne har undervisningen også været meget begrænset. Og inden de læseplaner bliver ændret, går der lang tid, forudsiger Charlotte Hjort.

Mere viden ud i kommunerne

Der er dog steder, hvor der er samlet systematiseret viden og tilgang og flere kommuner har haft særlige ADHD-teams.

I det nye opsporingsprojekt under Servicestyrelsen er man begyndt med at undersøge viden og holdninger til ADHD hos fagpersonale i tre projektkommuner.

– Der, hvor vi oplever mest systematiseret viden og tilgang, er de klassiske socialfaglige områder, hvor psykiatriske problemstillinger er tæt på kerneindsatsen: Socialpsykiatrien og de tilbud, der findes der. Men også på misbrugscentre, i sundhedsplejen og til dels på hjemløseområdet, fortæller Lise Bjerre Kyllingsbæk fra Servicestyrelsen, som er projektansvarlig.

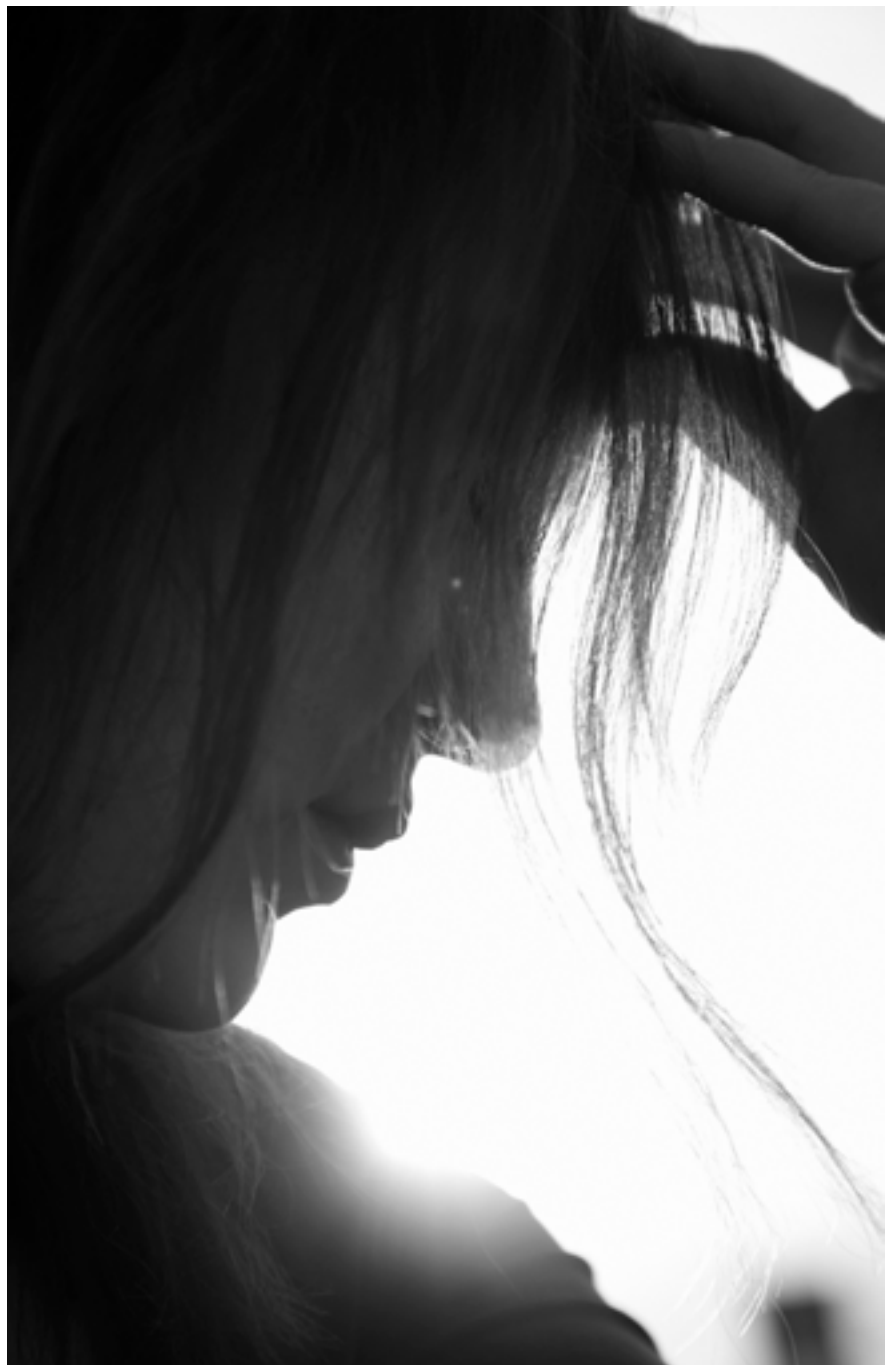
På disse områder er der også den mest positive tilgang til at gå i gang med at opspore borgere.

Mindre viden og større usikkerhed er der hos UU-vejledere og i kommunernes jobcentre.

I opsporingsprojektet er der dog ikke et særligt fokus på kvinder.

– Vi har fået stillet spørgsmålet: 'Hvad med de stille kvinder og piger, som ikke bliver opdaget'. Men vores udgangspunkt er et fokus på udsatte borgere. Vi er dog rigtigt glade, for at vi har fået de unge mødre med i Vejle (se artikel i sidste nummers tema), og at vi har job- og uddannelsesstederne med, for her er der flere kvinder, fortæller projektansvarlig Lise Bjerre Kyllingsbæk fra Servicestyrelsen.

Der meldes dog om en generelt stærkt stigende interesse for området i hele landet. En konference afholdt i december af Socialministeriet om ADHD fra en social vinkel trak for eksempel 2.000 tilmeldinger, selv om der kun var plads til 400.

Flemming Tived fra Psykiatrisk Center Glostrup underviser kommunale medarbejdere, og han har kørt sit syvende kursus for Psykiatrifonden, hvor han også møder medarbejdere i det sociale system.

– Det er dejligt, at socialvæsenet i den grad opruster på området, og det skal det have ros for, for der er meget at hente. Socialvæsenet er faktisk bedre til at tage den her lidelse ind, end sundhedsvæsenet er. Men det er ved at rykke sig, siger han. ■

Find hele temaet i Socialpædagogen nr. 2/2011 på www.socialpaedagogen.dk/arkiv

ADHD Der er for få psykiatere, der kan diagnosticere og medicinere personer, der har ADHD